

2.6.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite: Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun asetuksen muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa valtioneuvoston asetuksesta sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun asetuksen muuttamisesta.

Ehdotuksella lisättäisiin asetukseen säännökset paikallisen energiayhteisön ja loppukäyttäjien ryhmän tehtävistä ja määritelmistä sähköntoimitusten selvitystä varten. Asetukseen myös lisättäisiin säännökset paikallisen energiayhteisön ja loppukäyttäjien ryhmän mittaustietojen käsittelystä taseselvityksessä, eli taseselvitysjakson sisäisestä hyvityslaskennasta. Asetukseen lisättäisiin säännökset sähkön tuotannon ja kulutuksen taseselvitysjakson sisäisestä netotuksesta jakeluverkoissa.

Ehdotetut muutokset perustuisivat Älyverkkotyöryhmän ehdotuksiin, ja niillä toteutettaisiin hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta helpottaa energian pientuotannon hyödyntämistä. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön tietyt sähkön sisämarkkinoista annetun direktiivin (EU) 2019/944 ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001 säännökset.

Ehdotuksella mm. mahdollistettaisiin tuotetun tai varastoidun sähkön jakaminen paikalliseen energiayhteisöön tai loppukäyttäjien ryhmään kuuluville käyttöpaikoille jakeluverkonhaltijan mittauslaitteistoja hyödyntäen.

Verotusasiat

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota eräisiin verotukseen liittyviin kysymyksiin, vaikka kyseessä olevassa lausuntopyynnössä ei suoranaisesti käsitellä verotusta koskevia seikkoja. Valtiovarainministeriö muistuttaa, että perustuslain mukaan verosta on säädettävä lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Lisäksi on otettava huomioon asiaan liittyvä EU:n verolainsäädäntö. Siten muussa sääntelyssä tai siinä tapahtuvilla muutoksilla ei ole

(yleensä suora) vaikutusta verotukseen vaikka muu sääntely sivuaisi samalla verotuksen piiriin kuuluvia toimintoja. Nyt ehdotetun kaltaisella sääntelyllä ei voida vaikuttaa siihen, miten sähkön luovutusta verotetaan.

Arvonlisäverotuksen osalta valtiovarainministeriö toteaa, että arvonlisäverolain (1501/1993) 1 §:n mukaan veroa suoritetaan liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavaroiden ja palvelujen myynnistä. Arvonlisäverotuksen soveltamisala on laaja ja kattaa periaatteessa kaikki liiketoiminnan muodossa myytävät hyödykkeet. Verovelvollisia ovat lähtökohtaisesti kaikki verollisia tavaroita ja palveluja liiketoiminnan muodossa myyvät yritykset ja ammatinharjoittajat. Verosta on lain 3 §:n mukaan vapautettu vähäinen toiminta, jonka tilikauden liikevaihto on enintään 10 000 euroa, ellei yritystä ole oman ilmoituksen perusteella merkitty verovelvolliseksi.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavan veropohjan laajuus on säädelty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Jäsenvaltioilla ei ole kansallisin päätöksin oikeutta supistaa direktiivin mukaista veropohjaa.

Keskusverolautakunnan ennakkotietoa koskeva ratkaisu KVL 2019:28 koskee ensinnäkin asunto-osakeyhtiön myyntiä osakkailleen. Päätöksen mukaan, kun asunto-osakeyhtiö luovutti sähköä osakkaille ja peri siitä korvauksen osana arvonlisäverotonta yhtiövastiketta, kyse oli arvonlisäverolain 27 §:ssä tarkoitettua kiinteistön käyttöoikeuden luovuttamisen yhteydessä tapahtuvasta sähkön luovuttamisesta, josta ei ollut suoritettava arvonlisäveroa. Päätös koskee kuitenkin myös toista tilannetta. Päätöksen mukaan aurinkosähkölaitteistolla tuotetun sähkön syöttäminen verkkoon jatkuvaluonteisia tuloja vastaan oli aineellisen omaisuuden hyödyntämistä, jota pidettiin arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana ja arvonlisäverolaissa tarkoitettuna liiketoiminnan muodossa tapahtuvana tavaran myyntinä. Asunto-osakeyhtiön oli siten suoritettava veroa vastiketta vastaan tapahtuvasta ylijäämänsähkön myynnistä sähkönmyyntiyhtiölle. Merkitystä ei ollut sillä, oliko toiminta hakijalle tappiollista tai voitollista, eikä sillä, netottiko sähkönmyyntiyhtiö asunto-osakeyhtiön luovuttaman sähkön oman myyntinsä yhteydessä. Toisin sanoen asunto-osakeyhtiön oli suoritettava veroa koko sähkönmyyntiyhtiölle myymästään bruttomäärästä. Veroa ei ollut kuitenkaan suoritettava, jos AVL 3 §:ssä säädetty vähäisen toiminnan edellytykset täyttyivät. Päätöksen mukaan vastikkeetonta ylijäämänsähkön luovutusta sähkönmyyntiyhtiölle ei ollut pidettävä arvonlisäverolaissa tarkoitettuna tavaran myyntinä, joten hakijan ei ollut suoritettava siitä arvonlisäveroa.

Nyt kyseessä olevassa uusiutuvan energian yhteisöjä koskevassa tilanteessa ei ole kyse asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön osakkailtaan yhtiövastikkeen osana veloittamasta sähköstä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan, ja edellä mainittua KVL:n ratkaisua vastaavasti, osakkeenomistajien tai jäsenten määräysvallasta riippumattomien oikeushenkilönä pidettävien uusiutuvan energian yhteisöjen jatkuvaluonteista sähkön luovuttamista pidettäisiin arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana ja arvonlisäverolaissa tarkoitettuna liiketoiminnan muodossa tapahtuvana tavaran myyntinä. Uusiutuvan energian yhteisöjen olisi siten suoritettava veroa vastiketta vastaan tapahtuvasta sähkön myynnistä jäsenilleen, osakkeenomistajilleen tai jakeluverkonhaltijalle. Veroa olisi suoritettava koko

myydystä bruttomäärästä vaikka sähkön luovutuksiin sovellettaisiin taseselvitysjakson sisäistä netotusta. Sähköä myyvien tahojen tulee siis pitää kirjaa bruttomääräisestä myynnistään ja perustaa veroilmoitukset näiden myyntien määrälle. Veroa ei kuitenkaan olisi suoritettava, jos vähäisen toiminnan edellytykset täyttyisivät.

Asetusluonnoksen kohdassa vaikutukset viranomaisten toimintaan todetaan, että ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Valtiovarainministeriö toteaa siten, että mahdolliset ehdotuksesta aiheutuvat taloudelliset vaikutukset Energiaviraston osalta on hoidettava voimassa olevien kehysten puitteissa. Kohdassa taloudelliset vaikutukset tulisi todeta, että asetusmuutoksella on valmisteverotuottoja pienentävä vaikutus ja että myös arvonlisäverotuotot saattavat alentua sen johdosta. Verotuottojen alenemisen määrää on kuitenkin vaikea arvioida, koska luotettavaa arviota asetusmuutoksen hyödyntämisen laajuudesta ei ole.

Muut asiat

Kohdassa vaikutukset viranomaisten toimintaan todetaan, että ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Valtiovarainministeriö toteaa siten, että mahdolliset ehdotuksesta aiheutuvat taloudelliset vaikutukset Energiaviraston osalta on hoidettava voimassa olevien kehysten puitteissa.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Terhi Järvikare

Hallitusneuvos

Merja Sandell

Tiedoksi: von Knorring/BO